

20-04-1982

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT

Vergadering van de verenigde afdelingen
Zitting van 11 februari 1982

Aanwezig : de heer [REDACTED] voorzitter

Nederlandse afdeling : de heer [REDACTED], ondervoorzitter
de heren [REDACTED], [REDACTED] en
[REDACTED] vaste leden

Franse afdeling : de heer [REDACTED], ondervoorzitter
de heren [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] vaste
leden

Secretarissen : de heer [REDACTED] adviseur
de heer [REDACTED] inspecteur generaal.

Nr. 13.203/I/P/RP
MTV

Bij brief van 31 augustus 1981 heeft de minister van Middenstand de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.) geraadpleegd over de toepassing van artikel 43, § 6, van de bij Koninklijk Besluit van 18 juli 1966 samengeschakelde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (S.W.T.), bij het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand (E.S.I.M.).

../. ..

Naar aanleiding van de bevordering in overtal en de aanwijzing als tweetalig adjunct van drie ambtenaren van het E.S.I.M., heeft de minister drie concrete kwesties voorgelegd :

1) Beantwoordt het E.S.I.M. aan de wettelijke criteria om als een "centrale dienst" te worden beschouwd in de zin van de S.W.T. ?

2) Zijn de bij Koninklijk Besluit van 10 september 1965 "houdende coördinatie van de wetten betreffende het E.S.I.M." en bij Ministerieel Besluit van 21 mei 1965 tot vaststelling van het kader van het personeel alsmede van de schalen verbonden aan sommige graden" bepaalde structuren, waar de betrokken ambtenaren werden benoemd als tweetalig adjunct, wel degelijk "afdelingen" in de zin van de S.W.T. ?

3) Een tweetalig ambtenaar kan bij toepassing van artikel 43, § 6, van de S.W.T. slechts toegevoegd worden aan de "chef van een afdeling". Deze voorwaarde werd luidens het standpunt van het Rekenhof blijkbaar niet vervuld in hoofde van de heren DE SCHEPPER en DE BREUKER, vermits zij niet kunnen worden beschouwd als ambtenaren, rechtstreeks verantwoordelijk voor de eenheid van rechtspraak. Het Rekenhof is dienaangaande meer bepaald van mening dat uit het Reglement van inwendige orde van het E.S.I.M. blijkt dat de leden van de afdeling, aan wie de beide genoemde ambtenaren toegevoegd werden, hun opdracht uitvoeren onder leiding van de Adjunct-algemeen beheerder. Het E.S.I.M. deelt nochtans geenszins deze mening.

Op grond van de artikelen 60, § 1 en 61, §§ 2 en 5, van de S.W.T. heeft de vergadering van de verenigde afdelingen van de V.C.T. deze aangelegenheid onderzocht in zitting van 11 februari 1982 en heeft eenparig het volgende advies uitgebracht :

Het E.S.I.M. werd, krachtens de wet van 2 december 1938, bij besluit van de Regent dd. 12 april 1946, opgericht als een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid. Het is niet onderworpen aan de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

De wet van 2 december 1938, waarbij toelating wordt verleend tot het oprichten van het E.S.I.M., werd door de Koning onder gebruikmaking van de hem verleende bevoegdheid, bij besluit van 10 september 1965 gecoördineerd met de wetten van 11 juli 1960 en 2 april 1965 tot wijziging en aanvulling van de eerstgenoemde wet.

In uitvoering van die gecoördineerde wetten werd een organiek reglement vastgesteld bij de K.B.'s van 3 april 1969 en 24 juni 1969, nadat reeds een Reglement van inwendige orde was uitgevaardigd door de algemeen beheerder op 6 september 1967.

Het dagelijks bestuur van het E.S.I.M. is toevertrouwd aan een algemeen beheerder, bijgestaan door een adjunct-algemeen-beheerder. Een secretaris staat die beide ambtenaren bij in de administratieve taak van het dagelijks bestuur; hij neemt het secretariaat waar van de raad van beheer en van het bureau.

Het E.S.I.M. is gestructureerd in vijf afdelingen :

- de Administratieve diensten onder de leiding van de algemeen beheerder;
- de Algemene Studies, geleid door de directeur-generaal;
- Wetenschappelijk onderzoek,
- Technische en Technologische bijstand en
- Voorlichting, elk geleid door een directeur.

1e Vraagpunt

Het ambt van tweetalig adjunct is door de S.W.T. uitsluitend ingesteld in de centrale diensten (Hfdst. V - Afd. I - art. 43, § 6).

Een centrale dienst is een dienst waarvan de werkkring het hele land bestrijkt en waarvan een leiding, een bevel uitgaat. (cfr. verslag St. Remy - Kamer - doc. 331, 1961-1962, nr. 27, blz. 35 en verslag de Stexhe - Senaat - doc. 304, 1962-1963, blz. 23).

De reeds vermelde gecoördineerde wetten van 10 september 1965 hebben de opdrachten, de structuur en de werking van het E.S.I.M. geregeld.

Het instituut heeft tot opdracht de sociale en economische ontwikkeling van de Middenstand te bevorderen, enerzijds door wetenschappelijk onderzoek en studie, anderzijds door de uitbouw van een instrumentarium van bevordering en hulpverlening aan de middenstandsorganisaties en de ondernemingen (art. 3).

Art. 4 regelt in bijzonderheden de taken alsmede de middelen voor het volbrengen van die opdracht.

Het instituut wordt beheerd door een raad van beheer die bestaat uit een voorzitter, twee ondervoorzitters, 5 beheerders, benoemd door de Koning, alsmede de algemeen beheerder, de adjunct-algemeen beheerder en de directeur-generaal, die van rechtswege deel uitmaken van de raad. De raad heeft de meest uitgebreide bevoegdheden ter verwezenlijking van zijn doelstellingen; hij wordt bijgestaan door een bureau, opgericht in zijn schoot (art. 6).

Er zijn twee adviserende comités : een wetenschappelijk (art. 7) en een technisch (art. 8). Tenslotte kunnen door de raad van beheer commissies worden ingesteld om mee te werken en te adviseren inzake algemene studies, wetenschappelijk onderzoek, technische en technologische bijstand en voorlichting (art. 9).

Ieder jaar wordt de begroting onderworpen aan de goedkeuring van de minister van Middenstand (art. 5); jaarlijks worden aan die minister de rekeningen overgemaakt; ze worden aan het toezicht van het Rekenhof onderworpen (art. 12).

Het E.S.I.M. staat onder de controle van de minister van Middenstand door bemiddeling van twee regeringscommissarissen en een revisor (art. 13).

Uit de opdrachten, organisatie en werking, zoals de wetgever die heeft vastgelegd, mag ongetwijfeld worden afgeleid dat het E.S.I.M. moet worden beschouwd als een centrale dienst in de zin van de S.W.T.

2e Vraagpunt :

Artikel 43, § 6, van de S.W.T. bepaalt dat, wanneer de chef van een afdeling ééntalig is, hem met het oog op de eenheid in de rechtspraak een tweetalig adjunct wordt toegevoegd. Volgens artikel 1 van het K.B. van 30 november 1966, nr. III, is de bij het evenvermelde artikel bedoelde chef van de afdeling alleen de hoge ambtenaar die, ten aanzien van de overheid waaronder hij ressorteert, rechtstreeks verantwoordelijk is voor de eenheid in de administratieve rechtspraak.

De Raad van State, in zijn arrest nr. 13.120 van 25 juli 1968, over de toepassing van artikel 4, § 3, van de wet van 28 juni 1932, oordeelde dat het probleem i.v.m. het ambt van taaladjunct enkel wordt gesteld op het ambtelijk niveau waar de leiding van de dienst wordt uitgeoefend, d.w.z. waar in laatste instantie beslissingen worden genomen of voor de minister worden gereedgemaakt; dat de belanghebbende dienst bedoeld bij artikel 4, § 3, van de wet van 28 juni 1932 de bestuurseenheid is - wat ook naar naam moge zijn - aan het hoofd waarvan een hoge ambtenaar staat aan wie enerzijds de hoogste leiding voor de behandeling van bepaalde zaken van beide taalregimes is toegekend, maar aan wie anderzijds ook de directe verantwoordelijkheid tegenover de minister is opgelegd voor de genomen of gereedgemaakte beslissingen, m.a.w. voor de eenheid in het beleid en de administratieve rechtspraak.

Zowel uit de memorie van toelichting (Doc. Kamer nr. 321/1 - p. 8) als uit het verslag St. Remy (Doc. Kamer nr. 331/27 - p. 37) blijkt dat in de S.W.T. het stelsel van de tweetalige adjuncten behouden wordt waar het nodig is (zie adviezen nrs. 3149 van 6 mei 1971 en 3343 van 23 maart 1972).

Het past dus in de wettelijke en reglementaire bescheiden betreffende het E.S.I.M. na te gaan wie van de hogere ambtenaren kan worden beschouwd als "chef van de afdeling" die rechtstreeks verantwoordelijk is voor de eenheid in de administratieve rechtspraak.

A. De algemeen beheerder

Volgens de gecoördineerde wetten van 10 september 1965 maakt hij deel uit van de raad van beheer en van het bureau (art. 6) en is hij belast met het dagelijks bestuur van het instituut (art. 11, 1e lid). Hij vervult de taak van verslaggever bij de raad van beheer en is belast met het uitvoeren van de beslissingen (art. 11, 5de lid).

Hij neemt deel aan de beraadslagingen van het wetenschappelijk en het technisch comité (art. 11, 5de lid).

Het organiek reglement (K.B.'s van 3/4/69 en 24/6/69) belast hem met de volgende taken :

- is belast met de leiding van en het toezicht op het personeel en de administratieve diensten (art. 12, 1e lid);
- treedt op in openbare en onderhandse akten en stelt rechtsvorderingen in (art. 12, 2de lid);
- staat aan het hoofd van de boekhouding en is belast met verrichtingen inzake ontvangsten en uitgaven (art. 12, 3de lid);
- maakt jaarlijks een verslag over de werkzaamheden en het beheer (art. 14);
- maakt de ontwerp-begroting op (art. 16).

Het Reglement van inwendige orde (besluit van de algemeen beheerder dd. 6/9/67) kent aan de algemeen beheerder de volgende speciale bevoegdheden toe :

- het dagelijks beheer valt onder zijn uitsluitende bevoegdheid (II - 1, blz. 2),
- hij ondertekent elk document waardoor het E.S.I.M. zich rechtstreeks verbindt (II - 1, blz. 2);
- onder zijn toezicht zorgt de secretaris voor de coördinatie der administratieve uitvoeringstaken en voor de interne organisatie van de diensten (II - 2, blz. 3),
- hij ondertekent de briefwisseling (III - 3, p. 5).

B. De directeur-generaal

Volgens de gecoördineerde wetten maakt hij van rechtswege deel uit van de raad van beheer (art. 6, 1e lid) en is hij belast met de leiding van de afdeling algemene studies (art. 11, 2de lid). Het reglement van inwendige orde vermeldt dat hij zijn opdracht uitvoert onder de leiding van de adjunct-algemeenbeheerder, ongeacht het dagelijks beheer door de algemeen beheerder (II - 3, blz. 3).

C. De directeurs

Zij leiden ieder hun afdeling (art. 11, 2de lid van de gecoördineerde wetten) onder de leiding van de adjunct-algemeen beheerder (II - 3, blz. 3 van het reglement van inwendige orde).

Zowel de gecoördineerde wetten als de beide reglementen omschrijven de bevoegdheden en de taken van de betrokken ambtenaren. De algemeen beheerder is uitsluitend belast met het dagelijks bestuur en met het uitvoeren van de beslissingen van de raad van beheer; hij ondertekent elk document en zorgt voor de coördinatie tussen de diensten. De directeur-generaal en de directeurs werken, volgens het reglement van inwendige orde, onder de leiding van de adjunct-algemeen beheerder, die op zijn beurt als voornaamste opdracht heeft de algemeen beheerder bij te staan.

Uit de aangehaalde teksten blijkt dat de taken van hoog beleid en de verantwoordelijkheid voor de eenheid in de rechtspraak tegenover de raad van beheer, uitsluitend berusten bij de algemeen beheerder.

Om al die redenen is de V.C.T. van oordeel dat niet de structuren maar de hele instelling moet worden beschouwd als een afdeling in de zin van artikel 43, § 6.

3de Vraagpunt :

Op grond van het hiervoren uiteengezette advies meent de V.C.T. dat de hh. DE SCHEPPER en DE BREUKER bij miskennen van de S.W.T. zijn aangewezen als tweetalig adjunct. De twee ambtenaren aan wie zij werden toegevoegd, met name de directeur-generaal van de afdeling Algemene Studiën en de directeur van de afdeling Wetenschappelijk onderzoek bezitten niet de hoedanigheid van "chef van een afdeling" in de zin van artikel 43, § 6 van de S.W.T. en van artikel 1 van het K.B. van 30 november 1966, nr. III.

Dit advies wordt gezonden aan de minister van Middenstand. Overeenkomstig artikel 61, § 3, 2de lid, van de S.W.T. wordt de minister verzocht de V.C.T. van het aan dit advies gegeven gevolg op de hoogte te houden.

De Secretarissen,

De Voorzitter,

